

Latvijas Bibliotēku padomes sēdes protokols

2019.gada 23.aprīlī

Rīgā

Nr.3

Sēdi vada:

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja

Dz.Šmita

Piedalās padomes locekļi:

Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkas direktore

I.Aploka

LLU Fundamentālās bibliotēkas direktore

I.Dobelniece

Latvijas Skolu bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja,

M.Muižnieces Rīgas Mākslas skolas bibliotēkas vadītāja

B.Ervalde

Latvijas Bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja,

LNB Bibliotēku attīstības centra galvenā bibliotekāre

M.Jēkabsons

Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nod. eksperte

L.Langenfelde

Kultūras informācijas sistēmu centra direktors

A.Magone

Saldus pilsētas bibliotēkas direktore

A.Mežiņa

Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes

Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas vadītāja

D.Pakalna

Valmieras bibliotēkas direktore

D.Rokpelne

Latvijas Universitātes bibliotēkas direktore

M.Saviča

Gulbenes novada bibliotēkas direktore

A.Sprudzāne

Nepiedalās:

Dobeles Centrālās bibliotēkas direktore

L.Augule

Latvijas Pašvaldību savienības Izglītības un kultūras komisijas

locekle, Stopiņu novada Domes priekšsēdētāja

V.Paulāne

Latgales Centrālās bibliotēkas direktore

J.Šapkova

Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas

valdes locekle, Latvijas Nacionālās aizsardzības

akadēmijas bibliotēkas vadītāja

L.Tīgere

Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors

A.Vilks

Piedalās pieaicinātie:

IZM Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju dep.

direktora vietn. politikas ieviešanas un monitoringa jomā

D.Laipniece

Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju dep.

Vec. eksperte

K.Zommere – Rotčenkova

LNB Krājuma attīstības vadītāja

A.Everte

LNB BAC Akadēmisko un speciālo bibliotēku

projektu koordinators

J.Kreichbergs

KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vec. referente

V.Bērziņa

Protokolē:

L.Langenfelde

Darba kārtība:

1. Augstskolu bibliotēku resursi pētniecībai un zinātnei.
2. Par Ministru kabineta noteikumiem Nr.447 „Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, un obligāto veselības pārbaūžu veikšanas kārtība”
3. LBP darba plāna apstiprināšana 2019.gadam.
4. Citi jautājumi.

1.§

Augstskolu bibliotēku resursi pētniecībai un zinātnei

LBP priekšsēdētāja Dz.Šmita iepazīstina ar sēdes dienas kārtību un dod vārdu I.Aplokai. Viņa aktualizē jautājumu par zinātnisko publikāciju nepieciešamību un pieejamību augstskolu bibliotēkās. Viņa ziņo, ka ir apkopota informācija par augstskolu bibliotēkās pieejamajām datubāzēm, kā arī tām datubāzēm, kuras būtu nepieciešamas, lai attīstītu jaunus pakalpojumus un nodrošinātu atbalstu pētniekiem un studentiem. I.Aploka uzsver, ka datubāzu cenas ir pieaugušas vidēji par 10%, kas kavē akadēmiskā personāla pieprasīto jaunu datubāzu iegādes plānošanu. Viņa norāda, ka ir apzināta situācija un pieredze kaimiņvalstu augstskolās - Igaunijā un Lietuvā, kur valsts atvēl lielākus līdzekļus abonētajām datubāzēm, kā arī piesaista Eiropas struktūrfondu līdzekļus. Viņa klāsta, ka Lietuvas augstskolu bibliotēkām datubāzu abonēšanai pieejami 33 miljoni eiro. I.Aploka skaidro, ka apkopotā informācija ir nosūtīta IZM un dod vārdu IZM pārstāvjiem.

D.Laipniece skaidro, ka IZM visām valsts augstskolu bibliotēkām, zinātniskajām institūcijām un LNB abonē divas lielākās datubāzes Scopus un Web of Science, un uzsver, ka abonēšanas līgumi tiks pagarināti arī uz nākamajiem trīs gadiem. Viņa apstiprina, ka datubāzu cenas pieaug un IZM ierobežoto finanšu līdzekļu dēļ nav iespējams palielināt abonējamo datubāzu klāstu, kas arī netiek plānots. D.Laipniece norāda, ja divām vai trijām augstskolām ir interese iegādāties konkrētas datubāzes, tad jāapsver iespēja apvienojoties konsorciā. I.Aploka interesējas par IZM iespējām piesaistīt līdzekļus no ESF kā to dara Lietuvā. D.Laipniece atzīst, ka nav dzirdējusi par Lietuvas pieredzi un aicina padalīties ar informāciju, kādā veidā tiek piesaistīti projektu līdzekļi, vienlaikus uzsverot, ka IZM nav plānotas šādas projektu aktivitātes.

M.Saviča informē par situāciju Igaunijas augstskolu bibliotēkās, kur jau 10 gadus virkne prestižu datubāzu tiek abonētas un apmaksātas no Igaunijas IZM budžeta. I.Dobelniece, M.Saviča, I.Aploka iesaistās diskusijā ar IZM pārstāvēm par iespējām Latvijā piesaistīt līdzekļus no ESF. I.Aploka apņemas precizēt Lietuvas pieredzi un informēt par to IZM. Dz.Šmita rosina LATABA veikt augstskolu bibliotēku aptauju un izvērtēt, kuras datubāzes vēl būtu nepieciešamas. I.Aploka uzsver, ka aptauja jau ir veikta un rosina IZM veidot darba grupu, lai balstoties uz kaimiņvalstu pieredzi, meklētu labākos risinājumus nepieciešamo datubāzu abonēšanai ilgtermiņā. M.Saviča apliecina, ka apkopos informāciju par Igaunijas pieredzi un nosūtīs to IZM. D.Laipniece norāda, ka darba grupā būtu vēlams iekļaut pārstāvjus no Rektoru padomes.

A.Magone piekrīt apgalvojumam, ka datubāzu abonēšana kļūst arvien dārgāka un Latvija ir sasniegusi līmeni, kad atlaides datubāzēm netiek dotas. Viņš apliecina, ka ir bijuši centieni meklēt sadarbības iespējas ar IZM un apliecina, ka ir atvērti sadarbībai, kā arī turpinās bibliotēkām piedāvāt izmēģinājuma datubāzes. A.Magone vērš uzmanību, ka katrai valstij ir iespējas patstāvīgi lemt un noteikt finanšu piešķiršanas veidus ESF programmu ietvaros. Viņš atgādina, ka Latvijā sākotnēji tika izmantoti ESF līdzekļi datubāzu Scopus un Web of Science abonēšanai, īstenojot Akadēmiskā tīkla projektu, kuru turpināt apņēmas IZM.

D.Laipniece skaidro, ka nākamajam ESF projektu periodam nekas strikts vēl nav iezīmēts, bet ir zināms, ka prioritāte būs pētniecība. IZM būtu svarīgi kopīgi ar bibliotēku nozari izvērtēt prioritātes, līdz ar to nav izslēgtas iespējas rast finansējumu arī datubāzēm.

A.Everte iesaka apzināt arī Somijas un Slovēnijas praksi, kā arī uzsver, la Eiropas Savienībā arvien lielāks akcents tiek likts uz Open Access datubāzu izmantošanu. Viņa norāda, ka Lietuva un Igaunija ir iegādājusies Open Access nacionālās licences un pievienojušās starptautiskam konsorciājam.

I.Aploka rosina Latvijas Bibliotēku padomi sagatavot vēstuli IZM, kurā apkopota esošā situācija Latvijas augstskolu bibliotēkās, raksturota kaimiņvalstu pieredze un sniegta informācija par akadēmisko bibliotēku vajadzībām.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

I.Aploka un M.Saviča sagatavo Latvijas Bibliotēku padomes vēstules projektu Izglītības un zinātnes ministrijai

2.§**Par Ministru kabineta noteikumiem Nr.447 „Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, un obligāto veselības pārbažu veikšanas kārtība”**

Dz.Šmita informē par Ministru kabineta noteikumiem Nr.447 „Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, un obligāto veselības pārbažu veikšanas kārtība”, kuros noteikts, ka darbiniekiem, kuri tieši sniedz pakalpojumus bērniem reizi gadā jāveic obligātā veselības pārbaude. Viņa vērš uzmanību, ka šie noteikumi attiecināmi arī uz bibliotēkām, kur tiek sniegti pakalpojumi bērniem, kā arī organizēti pasākumi bērnu auditorijai. Dz.Šmita uzsver, ka arī Bērnu tiesību aizsardzības likums ir saistošs bibliotēkām, jo 72.pantā noteikts, ka iestādes vadītāja pienākums ir pieprasīt ziņas no Sodu reģistra, lai pārliecinātos, ka darbinieks, kurš strādā ar bērniem nav bijis krimināli sodīts.

LBP locekļi uzsāk diskusiju par sniegto informāciju, uzverot, ka nepieciešams informēt visus bibliotēku direktorus. Dz.Šmita iesaka aicināt Veselības ministrijas pārstāvi sniegt skaidrojumu par obligātajām veselības pārbaudēm, skaidrojumu par Bērnu tiesību aizsardzības likuma prasībām lūgt Iekšlietu ministrijai.

Rosina jautājumu iekļaut Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru pavasara sanāksmes darba kārtībā.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai. Rosināt Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centru minētos jautājumus iekļaut bibliotēku direktoru pavasara sanāksmes darba kārtībā.

3.§**LBP darba plāna apstiprināšana 2019.gadam**

Dz. Šmita iepazīstina ar papildināto un precizēto Latvijas Bibliotēku padomes darba plānu 2019.gadam.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Apstiprināt LBP darba plānu 2019.gadam. Pēc nepieciešamības to papildināt, iekļaujot aktuālus jautājumus.

4.§**Citi jautājumi**

Dz.Šmita rosina izteikt priekšlikumus nākamās LBP sēdes darba kārtībai. Visi izsaka priekšlikumus. Vienošanas darba kārtībā iekļaut jautājumu Bibliotēku nozares darbinieku tālākizglītības un profesionālās pilnveides iespēju nodrošinājums ilgtermiņā. LNB KAC centra piedāvājums augstskolu bibliotēkām.

Diskutē, kurā no LBP sēdēm skatīt jautājumu par vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošana bibliotēkās. Vienošanas jautājumu iekļaut septembra sēdes darba kārtībā.

I.Aploka rosina līdz septembra sēdei veikt aptauju par datu politiku bibliotēkās, kuras strādā ar integrēto bibliotēku informācijas sistēmu ALEPH.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Nākamo LBP sēdi organizēt 2019.gada 18.jūnijā.

Sēdes vadītāja
Protokolētāja

Dz.Šmita
L.Langenfelde